

SENATORJI ODOBRLI STALIŠČE CALLESA

Mehiški senatorji so v polni meri odobrili stališče Callesa. — Tudi drugi politiki so odobrili njegovo stališče v sporu z Združenimi državami glede zemljiških in petrolejskih postav.

MEXICO CITY, Mehika, 26. novembra. — Pet in trideset senatorjev, večina v senatu, je poslalo predsedniku Callesu sporočilo, v katerem so izrekli svoje zaupanje v predsednika ter potrdili vladno stališče v sporu z Združenimi državami glede mehiških zemljiških in petrolejskih postav. Poročilo se glasi: —

— Revolucionarni blok, ki je prepričan, da vrši vrhovni izvrševalni uradnik patriotično dolžnost pri vzdržanju nacionalističnih postav, katere je diktiral kongres, je soglasno sklenil, da vam izreče zaupnico.

Tej skupini načelujejo senatorji Salcedo, Siroug in general Jose Maria Sanchez.

Včerajšnji listi so omenili ugotovilo, katero je podal v Washingtonu senator Borah. Nekateri mehiški vladni uradniki so rekli, da smatrajo spor med obema državama že praktično zaključenim vsled izmenjave poslanic med obema državama. Mnenja so, da mora biti Washington zadovoljen z mehiškim odgovorom.

List "Universal", pravi, da je nastopila Mehika ob času, ko je sprejela zemljiške in petrolejske postav, kot prosta dežela, ki lahko sprejme vsako zakonodajo, o kateri je prepričana, da je v interesu dežele.

— Izvanredno je, — se glasi v tem članku, — da so pričele Združene države spor glede postav, katerim pripisujejo retroaktivni učinek, še predno so postav izvedle kak učinek.

— Ena stvar, katero poudarjajo Združene države, je splošni dogovor iz leta 1923, o katerem trdijo, da ima pravomočnost pogodbe ter izjavljajo, da je pogoj podaljšanja priznanja. Mehika pa lahko s prepričljivimi dokazi zanika trditve, da so bile konvencije pogoj priznanja ter trdi, da niso bili ti dogovori nič drugega kot formalni dogovori, tikajoči se komisije za zahteve, v kateri je Mehika velikodušno presegla obilgacije, katere ji nalaga mednarodno pravo.

— Mehika vztraja pri svoji pravici kot suverena država. Če je lastnina inozemcev v nevarnosti, imajo vsi pravico poslužiti se postavnega odloga, katerega daje najvišje sodišče vsem državljanom in tujcem.

Francija v zadregi glede poslaništva.

Težkoče pri izbiri naslednika za Berengerja v Washingtonu. — Iščijo diplomata stare šole. — Nekateri se zavzemajo za povratek Jusseranda.

PARIZ, Francija, 26. novembra. Izbira diplomata, ki bi sledil Henriju Berengerju, prejšnjemu francoskemu poslaniku v Združenih državah, se je izkazala kot skrajno težavna zadeva. Iz različnih razlogov so ugotovili, da bi bilo skrajno neprevidno poslati v Ameriko parlamentarca.

Taka izbira, tudi če bi se premagalo strankarske težkoče, bi imela za posledico lep novitev neugodnosti, ki so bile spojene z misijo Berengerja in z razvoji, ki so sledili nati. Vsaka politična osebnost, ki bi bila poslana, bi bila v vsakem oziru vezana na politiko, katero zasleduje ta ali ona stranka.

Pri Berengerju je bila uravnavna zadolžena vprašanja več kot oficijelni posel. Pri njem so prišli v poštev osebni interesi in osebne ambicije.

Niti on niti kak drugi politik bi ne mogel iti sedaj v Washington ter imeti za svojo prvo nalogo, da se opraviči pri predsedniku Coolidgeu radi dolgega zavlačevanja o dobrenja dogovora ter pričeti ali z novimi pogajanjmi ali pa opusti vse tozadavne korake raditega, ker se doma ne stori ničesar.

Edina mogoča oseba za tako nevhvalno nalogo je staromodni diplomat, ki je izurjen v svoji službi in kojega osebnost ne pride v poštev, dokler je mikavna. Biti mora človek, ki se lahko vsak trenutek zabarikadira za navodili, katere je dobil.

Takega človeka pa je težko dobiti ter sta le dva kandidata za to nevhvalno mesto. Ta dva sta M. de Biily, francoski poslanik na Romunskem ter M. Claudel, poslanik v Tokio. Razven teh dveh ki sta izkušena stara diplomata, se omenja tudi prejšnjega francoskega poslanika v Združenih državah, Jusseranda, kojega prijateljstvo mnenja, da bi njegov povratek v Washington ugledil težavni položaj, ki se je izemil iz vprašanja uravnave ameriškega dolga.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Aretacija slovitega bandita Rodgersa.

Policija je aretirala Bum Rogersa v njegovem stanovanju v Bronxu, v bližini policijske postaje. — Zanikal je soudeležbo pri dveh drznih zločinih v New Jersey.

John J. Bum Rogers, notorični zločinec, ki je pobegnil na senzacionalen način iz nekega vlaka New York Central železnice na 125. cesti tekom preteklega decembra, je bil poslan nazaj v Auburn jetnišnico, potem ko je bil prijet večeraj zjutraj v nekem majhnem stanovanju na Tretji Avenue v Bronxu.

Rodgers je bil presenečen v spanju in aretiran je bil brez boja in streljanja, po dolgem iskanju, katerega sta vodila detektiva Wallace in Byrnes, ki sta imela posebno nalogo zaslediti tega justičnega begunca.

Dva nadaljna, en moški in ena ženska, sta bila aretirana ob istem času. Tudi ta dva sta spala v stanovanju. Dolgi se ju, da sta nudila zavetje justičnemu beguncu. Oba bosta danes predstavljena sodišču. Dodgersa samega čaka trideset ali štirideset let v ječi in na temelju Baumes postavbe bo mogoče obsojen na do smrti ječo.

Dvajset minut je najbrž prihranilo policistom, ki so vjeli Rodgersa dosti zadreg. Prišla sta v njegovo sobo ter ga pričela deset minut po sedmi uri zjutraj. V bližini njega je bila budilka, nastavljen na pol osmih. Če bi prišla policija dvajset minut pozneje, bi bil Rodgers gotovo že prebujen. V omari poleg postelje je imel revolver ter je pozneje v policijskem glavnem stanu izjavil, da bi se prav nič ne obotavljal poslužiti se revolverja, če bi imel priliko za to.

Velikanski vihar v Arkansasu.

Tri in dvajset ljudi je umrlo vsled silnega tornada v Arkansasu. — Trije mrtvi in 20 ranjenih v Missouriju.

KINE BLUFF, Arkansas, 26. novembra. — V tornadu, ki je zadrl različne dele Arkansasa, je izgubilo tri in dvajset ljudi življenja. Osem ljudi je bilo ubitih v Moseow, deset milj južno od tukaj. Trideset ljudi je bilo poškodovanih.

LITTLE ROCK, Arkansas, 26. novembra. — Ekscitirčen tornado ali pravzaprav serija tornadov je ubila večeraj najmanj petnajst ljudi v treh severnih okrajih Arkansasa. Nesreča je napolnila z žalostjo prizadete okraje, kar je predstavljalo velik kontrast z veseljem, ki je prevladovalo še malo ur poprej vspricho proslave Zahvalnega dne. Nepopoln pregled nesreče je izjavljala, da je bilo poškodovanih deset ljudi in da se štiri nadaljne pogreša.

Telefonske in brzojavne zveze so bile prekinjene vsled viharja v prizadetem ozemlju in vsled tega ni bilo dosedaj še mogoče sestaviti popolnega seznama izgub.

Poročila glede časa tornada kažejo, da je prihrul na Heber Springs ob polsedih zvečer. Vladni vremenski opazovalci so ugotovili, da so se pojavili ševilni tornadi v različnih krajih, da pa ni bilo med njimi nobenega, ki bi divjal preko celega okraja.

Ogenj je izbruhnil na različnih mestih v Heber Springs, ko je tor-

Prepir zaradi odtisov prstov.

Obramba v Hall - Mills procesu trdi, da niso odtisi prsta pristni. — Carpenter je pripravljen s svojim alibijem. — 40 državnih detektivov je na delu.

Mrs. Frances Stevens Hall bo najbrž nastopila danes kot priča, ko bo obnovljen v Somerville Hall-Mills morilni proces. Henry Carpenter, proti kateremu se bo vršil proces pozneje, na temelju obtožbe, da je bil soudeležen pri umoru Rev. Halla, ter njegove ljubice, Mrs. Mills, bo nastopil kot priča, ko bo obravnava obnovljena.

Natančni čas pričevanja Mrs. Hall bo popolnoma odvisen od stališča pomožnega general pravdnika Simpsona glede križnega zaslišanja pri obrambi, izvedencev glede odtisov prstov.

Senator Simpson je imel večeraj v svojem uradu v Jersey City konferenco, po kateri je objavil, da je pridobil komisar Beggans dvajset nadaljnjih detektivov, da čekirajo alibi, katerega je ponudil Henry Stevens, ko je pričal pretekli teden. Rekel je tudi, da je bilo dvajset detektivov pridelenih delu v New Brunswick glede povesti o gibanjih Mrs. Hall, katero je navedel Willie Stevens v družbi nadaljnjih prič. Dostavil je, da ne pričakuje polnega poročila svojih izvedencev glede odtisov prstov do danes zjutraj, čeprav so se ti izvedenci udeležili večerajšnje konference.

Zdravstveno stanje Mrs. Jane Gibson, glavne priče državnega pravdnika, ki se nahaja v Jersey City bolnišnici, je ostalo večeraj neizpremenjeno. Zdravniki pa so izjavili, da ne more živeti dalj kot en mesec.

SOMERVILLE, N. J., 26. nov. Čudne okoliščine so hotele, da igra ta v Hall-Mills morilnem procesu glavno ulogo dve ženski, kojih družabno stališče predstavlja največji kontrast.

Na eni strani stoji Mrs. Frances Hall, ki je s svojima obema bratoma, Henry in Willie Stevensom in s svojim bratrancom Carpenterjem obtožena dvojnega umora dočim stoji na drugi strani Mrs. Jane Gibson. Mrs. Hall je bila določena za danes kot ena zadnjih prič obrambe.

Stanje v eni najlepših hiš Brunswicka ter je članica bogate ter vsled tega ugledne družine. Mrs. Gibson pa živi na majhni, s hipotekami obloženi farmi, kjer se preživlja s prešičerejo. Poznali je niso niti najbližji sosedi, dokler ni obrnila nase pozornosti z izjavo, da je bila na pozoriščnem umoru v dotični noči. Posebno tragičen je postal njen slučaj, ko je kmalu po pričetu drugega procesa težko zbolela in ko so jo morali prineesti v sodno dvorano na nosilnici.

Kot znano je eden glavnih principijev ameriškega pravosodja, da ni mogoče prisiliti obtoženega, da bi izpovedal v svoji lastni zadevi. Oba z Mrs. Hall obtožena brata pa sta že pričala ter trdila, da sta bila ob času umora daleč proč od pozorišča zločina. Izjave Henry Stevensa so potrdile številne priče. Tudi o Mrs. Hall se pričakuje, da bo izpovedala danes isto in da bo ustrajala pri svojih trditvah.

nado porušil več poslopij. Uničena je bila tudi neka šola, kjer pa ni bil nikdo poškodovan. Petnajst blokov poslopij je bilo poškodovanih.

BRANDSVILLE, Mo., 26. nov. Tri osebe so bile ubite in več kot dvajset jih je bilo ranjenih v tornadu, ki se je pojavil tukaj večeraj zvečer.

Kralj Ferdinand baje umira.

Romunska se je obrnila na Heleno kot najbolj sposobno za vlado. — Kralj ima visoko vročino in Pariz je tudi čul, da so prizadete v veliki meri njegove duševne zmožnosti.

PARIZ, Francija, 26. novembra. Romunski kralj Ferdinand umira. Poročila o poslabšanju njegovega zdravstvenega stanja, ki so bila poslana kraljici Mariji v Ameriko, so vsebovala obvestilo, da kaže krvna bolezen, na kateri je trpel, znamenja bližajočega se usodnega stanja. Kralj trpi neprestano na visoki temperaturi in tudi njegove duševne sile so bile omajane.

Ko bo kralj umrl, bo postal pravni naslednik na prestolu njegov vnuk Mihael, sin princeza Karola ter grške princesinje Helene. Nasledstvo je določeno po postavi z dne 4. januarja, ki sprejema odpoved Karola, imenuje Mihaela kot naslednika ter objavlja regentski svet, obstoječ iz predsednika kasacijskega sodišča, metropolitana ter princeza Nikolaja, mlajšega brata princeza Karola. Kljub osebni spravi med Karolom in njegovo materjo in kljub govoricam o možnem državnem preobratu, se je treba vedno spomniti postavnega položaja.

Tekom zadnjega meseca, ko je ležal kralj bolan in ko je bila odsotna kraljica, so se vse politične stranke na Romunskem pečale z vprašanjem nasledstva na prestolu. Vršili so se sestanki strankarskih voditeljev, ki so dovedli do tega, da se je odpovedalo več misij k Karolu. Te misije pa so bile večinoma popolnoma brez uspeha.

Splošno prevladuje med strankarskimi voditelji vtis, da ni princeza Karol zaželjiv kot kralj, če se hoče ohraniti že precej razrahljano dinastijo. Njegova afera z madamsko Lupescu se vrši naprej in prince, ki se je odpovedal svojim pravicam ter pustil svojo ženo in sina, ni nikakor primeren človek za mesto vladarja.

Skoro soglasno so sklenili voditelji strank, da bodo vstrajali pri postavi iz zadnjega januarja ter dali prestol princezu Mihaelu. S tem pa je dvignjeno tudi vprašanje, kdo bo postal regent in skoro soglasno se je določilo za to mesto princesinjo Heleno, zapuščeno ženo princeza Karola, ki je skoro edina na Romunskem, ki uživa respekt vseh strank ter vseh ljudi v splošnem. Če bo ta odločitev končno padla, se pričakuje težkoče od strani kraljice Marije, koje odnošaji s princesinjo Heleno niso baje posebno kordijalni.

DRŽAVNI ZBOR PODPIRA MINISTRA STRESEMANNA

Nemški državni zbor je podprl politiko dr. Stresemanna. — Odobril je njegovo spravljlivo stališče napram Franciji potom zavrnitve predloga za nezaupnico. — Vprašanje vojne krivde zopet na površju.

BERLIN, Nemčija, 26. novembra. — Pri zaključku debate glede zunanjih zadev v nemškem državnem zboru so bili poraženi napadi skrajnih kril na vladno politiko, ki je spravljliva napram Franciji, ko so le komunisti in skrajni nacionalisti glasovali za predlog, naj se izreče zunanjemu ministru Stresemannu nezaupnico. Pomanjkanje zanimanja za celo afero je bilo razvidno iz dejstva, da so bile vladne klopi prazne, ko se je pričelo z razpravo.

S tem, da so vzdržali glasovanja na povelje grofa Weestarpa so se nacionalisti namenoma izognili priliki, da kritizirajo politiko dr. Stresemanna.

Drugo čitanje vladne predloge za zavrte obsojenih in nizkotnih tiskovin, s katero je bila spojena še nadaljna predloga, da se ohrani moralo na pozornici in v kino-glediščih, je imelo za posledico zahteve iz vrst socijalistov in komunistov, naj se vrne predlogo komiteju, nakar je izjavil Herr Kulz, minister za notranje zadeve, da se je nahajala predloga več kot eno leto v komiteju ter naprosil parlament, naj končno uravna zadevo.

Odredba določa narodne in državne cenzure svete, sestavljene iz učiteljev, pisateljev, ravnateljev dobredelnih zavodov ter izdajateljev. Ti sveti naj imajo polnomoč, da cenzurirajo vse slike in publikacije, ki nasprotujejo javni morali.

Odredba je vzbudila skoro soglasno opozicijo nemških pisateljev in umetnikov ter ni našla dosti solidne podpore niti med strankami vladne koalicije. Pruska akademija lepih umetnosti je izdala večeraj manifest, v katerem se glasi, da vsebuje po njenem mnenju predlagana cenzurna postava velike nevarnosti za intelektualno prostost nemške republike.

Debate, ki se bo pričela danes v državnem zboru glede tega predmeta, bo najbrž zelo trpka ter bo mogoče celo kritična za kabinet Marxa, ker se drži minister Kulz trdovratno predloge, kot jo je amendiral parlamentarni vzgojni komitej.

BERLIN, Nemčija, 26. novembra. — Nemčija ječi še vedno pod težo vojne krivde, katero ji je naprtila versailleska mirovna pogodba. Nemški državni zbor je sprejel večeraj resolucijo, katero so predložile srednje stranke, in ki prosi vlado, naj skuša izvedeti, če bi bilo mogoče, da bi svetovno razsodišče preiskalo vprašanje vojne krivde. Le socijalisti in komunisti so glasovali proti predlogi.

General Ludendorff operiran.

MONAKOVO, Bavarska, 26. novembra. — General Erich von Ludendorff, prvi nemški kvartirski mojster tekom svetovne vojne, se je podrgel večeraj operaciji v težavnem slučaju radi golše, v vse-

učilski kliniki v Monakovem. Operacija, katero je izvršil profesor Sauerbruch, je izpadla povsem uspešno ter se glasi, da bo general v par dneh izpuščen iz bolnišnice. Kot se glasi, se je nahajala golša globoko v vratu ter je ovirala dihanje.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do predklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lire
Din. 500 \$ 9.45	Lir 100 \$ 4.90
Din. 1,000 \$ 18.60	Lir 200 \$ 9.50
Din. 2,500 \$ 46.25	Lir 300 \$13.95
Din. 5,000 \$ 92.00	Lir 500 \$22.75
Din. 10,000 \$183.00	Lir 1000 \$44.50

Za pošiljave, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvrjujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ŠTRAJK ANGLEŠKIH PREMOGARJEV

Časopisje poroča, da je štrajk angleških premogarjev praktično končan.

Posameznim okrajem je bilo sicer naročeno, naj glasujejo, če so za nadaljevanje štrajka ali ne, toda to glasovanje je brez vsakega pomena.

Izvrševalni odbor premogarske unije želi, da bi se premogariji čimprej vrnila na delo.

Ker je uverjen, da so tudi premogariji prežeti z isto željo, je razpisal tako glasovanje.

Tega mnenja je najbrž tudi tajnik A. J. Cook, dasi-ravno se je še pri zadnjih sejah odločno protivil vladnim predlogom in ponudbam.

V nekaterih okrajih se unijski premogariji že vračajo na delo, neglede na ukrepe in odloke svojih voditeljev.

Nastal je torej jako kritičen položaj, in vsaka ura zavlečevanja bi tako oslabilo organizacijo, da bi bil njen obstoj v nevarnosti.

V splošnem je pa položaj tako zamotan, da si je težko ustvariti pravilno sliko o njem.

Pred kratkim se je začel generalni svet angleških strokovnih unijskih pogajati z vlado, če bi ne hotela staviti še par nadaljnjih predlogov.

Ker je vlada izjavila, da bo prisilila premogovne barone k sprejemu pogojev, če bi bile tudi premogarske organizacije za to, se je zdlo generalnemu svetu umestno nadaljevati s pogajanjem.

Kmalu nato sta pa izdala prava premogarska voditelja, predsednik Smith in tajnik Cook izjavo, da je generalni svet prekoračil svojo polnomoč s tem, da je silil izvrševalni odbor premogarske unije, naj sprejme okrajne pogoje ter naj se zadovolji s podaljšanjem delovnega časa.

Izvrševalni odbor premogarske unije se mora držati sklepov delegatskih konferenc ter je vedno poudarjal, da noče ničesar slišati o kakem podaljšanju delovnega časa.

Izvrševalni odbor je držal besedo. On ni predložil svojim članom teh vladnih predlogov.

Ker jih je pa vlada objavila potem časopisja, so delegatje izvedeli zanje ter so jih sprejeli, ne da bi vprašali Smitha in Cook za dovoljenje.

Proti tem predlogom sta se Smith in Cook borila z vsemi sredstvi in z najmočnejšimi argumenti. Povedala sta vse, kar je bilo treba povedati.

Nazadnje so se vsi dokazi strnili v priznanje: poraženi smo. Boj smo izgubili. Skebski premog prihaja v Anglijo. Če hočemo rešiti organizacijo, nam preostaja edina možnost: — sprejeti moramo poniževalne pogoje ter priznati svoj poraz.

Poraženi vojak noče več poslušati komande svojega častnika.

Leta 1918 so bežali nemški vojaki proti domu in so se prokleto malo brigali, če so jim pretili stotniki in obersti s smrtjo.

Baš tako se vračajo sedaj angleški delavci na delo, ter se ne brigajo ne za prošnje in ne za pretnje svojih voditeljev.

Detektiva obsojena kot vlomilca.

BUFFALO, N. Y., 25. novembra. — Dva detektiva, Thomas Foherty in Chas. Silverberg, ki sta vlomila po naročilu Mrs. Elizabeth Salisburg, y. stanovanje

Warren Salisburgja, da dobita dokaze za proces glede ločitve zakona, sta bila večeraj obsojena na petnajst let ječe. Ženska je bila izpuščena s suspendirano obsodbo. Detektiva sta vzela pri vladu v stanovanje s seboj obleke, katere je kupil Warren Salisburg, za svojo gospodinjstvo.

Strašna noč v Gorici.

Slovenska Gorica je doživela 4. novembra strašno noč. Fašisti so zaključili proslavo zmage z divjanjem proti Slovincem in uničevanjem njihovega imetja, kakršnega Gorica ni še videla. Tolpa v črnih srcah, oborožena z gorjanci, je obšla mesto ter udarila na sedeže slovenskih narodnih ustanov. Mogočna vrata Trgovskega doma so se vdal pod udarci razdivjanih fašistov. Druhal je udrla v prostore Glasbene Matice, kjer je uničila vse, kar je prišlo pod roke: glasovirje, stolice, mize, klopi, knjige in note. Vse je letelo skozi okna na cestni tlak. Ko so fašisti izvršili svoje uničevalno delo so polili z bencinom pod in ga zažgali. K sreči so kmalu prispeli na lice mesta gasilci in pogasili ogenj. Druga gruča se je pa povzpela do visokega pročelja ter s kladivi razbila, vzdani napis "Trgovski dom". Na njegovo mesto so fašisti napisali: "Eviva Italia!" Tudi slovenski napis na Šolskem domu so fašisti razbili na isti način. Prepevajoč fašistovske himne in med vzkliki — Dol Sloveni! — Smrt njim! — je tolpa navalila na sedež Zveze prosvetnih društev v ulici sv. Ivana. Razbijala je po pohištvo ter ga uničila in razmetala vse časopise in nešteto knjig.

Fašisti so se vrgli nadalje v urad političnega društva Edinost, kjer ima pisarno dr. Josip Biteznič; tudi tu so razdejali vse, kar jim je prišlo pod roko.

V isti noči so fašisti trikrat poskušali vdreti v Katoliško tiskarno, kjer se tiska "Goriška Straža", prvič ob sedmi uri, drugič ob osmih zvečer, in tretjič ob dveh ponoči.

Prvikrat in drugič jih je bilo nad dvesto. Tretjikrat pa so se pripeljali na avtomobilu in so imeli s seboj tudi benzin, da bi polili tiskarno. Napad na tiskarno se ni posrečil, ker so upravitelji tiskarne pravočasno opozorili na pretečo nevarnost policijskega komisarja, ki je poslal v obrambo četo vojakov planincev; ti so vsa čast jim — napade odločno zavrnili. Kakor je policijski komisar z vojaštvom preprečil razdejanje Katoliške tiskarne, tako bi bil lahko ustavil pohod fašistov tudi proti drugim ustanovam. Zakaj je policija mirno gledala, ko so se fašisti plazili po pročelju Trgovskega doma in razbijali slovenski napis? Za opustošenje v Gorici delamo odgovorne prefekta v Vidmu in podprefekta v Gorici. Ali se ne pravi norec briti, če ob dnevnih splošnega razburjenja fašistov pošlje goriški policijski komisar za obrambo ogroženih ustanov, 2 do tri karabinjerje?

Tako so se fašisti drugič znesli nad goriškimi Slovinci po atentatu na Mussolinija. Saj je znano, da je tolpa podivjanih fašistov že v ponedeljek vdrla v prostore Mladike in razgrajala pred stanovanjem odvetnika dr. Podgornika. Značilno je, da so se fašisti spravili na podružnico ljubljanske kreditne banke, ki se nahaja v Trgovskem domu. Prekinili so namreč poslovanje banke. — In ko so v Gorici končali svoje lepo delo, so se napravili v Solkan, da strahujejo konfiriranega poslanca Srebrniča. Goriški fašisti so atentat na Mussolinija izvršno izrabili. Kaj pravi Mussolini k temu?

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

DOVOLJENJA ZA LOVNA DIVJAČINO IN RIBE.

Inozemci, ki se je nastanil v Združenih državah, sme iti na lov v treh četrtinah unijskih držav in na ribolov v vseh državah, razumne, — Utah. Le v enajstih državah ne more dobiti lovskega dovoljenja (hunting licence); v ostalih 26 državah pa mora plačevati višjo pristojbino kot lovec, ki je ameriški državljan. Dve izmed držav, ki dajejo dovoljenje tudi inozemcem, omejujejo to pravico le onim inozemcem, ki so lastniki nepremičnin (real estate); ti državi sta Massachusetts in New Jersey.

Ženske v državah Colorado, Idaho, Iowa, Missouri, New Hampshire, Rhode Island, South Dakota in Washington, ki ljubijo ribolov, so bolj srečne kot njihove sestre v drugih državah; ni jim treba nikakega dovoljenja za ribolov. Inozemci v državi Massachusetts smejo pač iti na ribolov, ali ne smejo loviti vseh vrst rib.

Tako na pr. oni ne morejo dobiti dovoljenja za lovljenje jastogov (velikih rakov), ker je ta delikatesa rezervirana državljanom. V državi Indiana smejo bivši ali aktivni vojaki loviti ali ribariti brez dovoljenja; v državi New Hampshire pa morajo biti stari vsaj 70 let da uživajo to predpravo.

Čudna je postava v državi Nebraska, ki sicer dovoljuje, da se sme inozemcem izdajati lovška licenca, ali na drugi jim izrečno prepoveduje strelno orožje. Pravni departament te države, vprašan, kako naj se raztolmači to protislovje, je nekoč izjavil, da za inozemca pač ne preostaje drugo kot rabiti pri lovu lok in puščice ali kako drugo neprimerno orodje. V državah West Virginia in Pennsylvania ne sme inozemec posedovati psa, in zato tudi ne lovskega psa.

ŽENE AMERIŠKIH DRŽAVLJANOV NAJ SE TUDI NATURALIZIRAJO.

Od leta 1922 tujerodne ženske, ki se poročijo z ameriškim državljanom, ne postanejo več ameriške državljanke vsled poroka oziroma ne postanejo več ameriške državljanke ko se mož naturalizira. Potrebno je sedaj, da same zaprosijo za državljanstvo papirje. Sicer jim naturalizacijski zakon nudi mnogo olajšav za pridobivanje državljanstva.

Dostikrat se godi, da take ženske ne postanejo državljanke, ker pač mislijo, da zadostuje, ako je mož državljan. Toda žena, ki ni državljanica, je podvržena nekaterim neugodnostim, od katerih so nekatere precej resnega značaja. Ako postane vdova, ne bi v nekaterih državah kot inozemka imela pravice materinske pokojnine. Ako hoče odpotovati v inozemstvo, ne more dobiti ameriškega potnega lista in v mnogih slučajih niti potnega lista svoje lastne države, kajti nekatere države ne pripoznavajo več kot svoje one ženske ki so se poročile z inozemcem. Ali pa se lahko zgodi, da taka ženska oboli na kaki duševni ali kužni bolezni, in v takem slučaju utegne biti podvržena deportaciji. Za slučaj vojne more biti internirana kot inozemka. Volilne pravice tudi nima.

Je še mnogo drugih mogočnosti, pri katerih nenaturalizirana žena ali mati ameriškega državljanca more biti na škodi. Vsaka inozemka naj to dobro premisli, če in naj zapomni, da ne zadostuje, ako je njen mož ameriški državljan. Ono malo sitnije za pridobitev državljanstva more kasneje preprečiti mnogo večjih situacij in nesreč.

VSAKDO MORAJE BITI VOJAK V BORBI PROTI TUBERKULOZI.

V Združenih državah imamo najmanj milijon ljudi, ki imajo aktivno tuberkulozo, t. j. tuberkulozo, kjer klice že razjedajo kak del telesa. Povrh teh pa imamo enako število ljudi, ki imajo to bolezen v neaktivnem stanju, t. j. kjer klice samo čakajo na ugoden trenutek, da razvijejo aktivno tuberkulozo. Tuberkuloza se loti raznih organov našega telesa, ali najbolj pogosto naših pljuč; to tu-

berkulozo zavemo sušico ali jetiko. V mnogih drugih delih uničuje tuberkuloza še mnogo več žrtev. Zatoj borba proti tuberkulozi prevažen socialni problem in vsakdo ima dolžnost, da varuje sebe in druge proti napadu tega sovražnika človeštva.

Tuberkuloza je bolezen, ki jo povzročuje klica ali bakterija, neznanosko drobna rastlina v podobici palčice, ki se razrašča v človeškem telesu, in ki je znana pod imenom "bacil tuberkuloze". Ta klica je tako drobna, da bi se lahko tisočero njih postavilo na ost enega svinčnika. Klice navadno vlezajo v telo v rani mladosti. Utegnejo priti v telo skupaj z mlekom, okuženim od tuberkulozne krave. Ali pa so se prikradle, ko je kak jetičar nemirno zakašljajal, pljunil ali pa kihnil v prisotnosti otrok ali jih poljubil, ali pa se bolj pogostoma izvirajo od pljuincev, ki ležijo vsepovsod na cestnem tlaku in jarkih, in s katerimi otroci prihajajo v dotiko pri svojih igrah. Ne ni lažje, kot da se njihove roke dotaknejo posredno ali neposredno s posušeniimi pljuinci in se klice potem prenašajo od roke do ust.

Znanstvene preiskave dokazujejo, da večina odraslih oseb, zlasti onih, ki živijo v mestih, imajo klice tuberkuloze v svojem telesu za časa, ko dorastejo. To pa ne pomenja, da imajo tuberkulozo. Oni imajo, čemur zdravniki pravijo "Tuberkulo" ali okuženje. To okuženje, kakor smo omenili, navadno nastane v ranih otroških letih. Lahko leži znotraj naš v spečem stanju leto dni, pet let, deset let ali vse življenje.

Kaj pa povzroča razvoj tuberkuloze? Kaj spreminja to razmeroma neškodljivo tuberkulozo ali okuženje v nevarno, smrtno bolezen? Okoliščina, da se telesni stroj nahaja v slabem stanju vsled prevelikega pritiska in napora. Vzrok tega slabega stanja more biti težko delo brez zadostnega odmora, podhranjenost, pomanjkanje primernih hrane, razuzdano življenje, druge bolezni, kot influenca, pljučnica, osepnice, ali pa slabe življenjske razmere doma ali pri delu, pomanjkanje vadbe, pogrešne osebne navade. Dejerski gre za nekoliko tucatov vzrokov, ki vplivajo na način našega življenja in ki izvirajo od nas samih ali pa od okolice, kjer živimo.

Problem borbe proti tuberkulozi ima zato dvojno obliko: prvič, da se prprečuje okuženje in drugič, da se oskrbujejo oni, ki imajo to lezen.

Vsakdo lahko prispeva v velikem obsegu k preprečevanju okuženja. Na primer, vsakdo lahko preneha pljuvati v javnih lokalih. Nikdo ni primoran pljuvati. Zenske ne pljuvajo. Čemu naj bi možski? To je samo zla navada. Čisto, zdravo mleko ali pasteurizirani mleko je drug način za preprečitev okuženja.

Kar se tiče oskrbe bolnikov, prva izmed vseh potreb je pravočasna preiskava telesa v ranem razvoju bolezni. Vsakdo je sebi in družbi dolžan, da sodeluje z zdravstvenimi činitelji, kot so zdravniki, bolničarke, tuberkulozna društva in druge organizacije, ki jim je svrha odkrivati tuberkulozo čim prej mogoče. Čim se je odkrila bolezen, sledi zdravljenje. Bolnik se lahko zdravi doma ali pa v bolnišnici. Kjerkoli naj se zdravi, naj zdravilo obstaja iz določenega programa odmora, svežega zraka, dobre hrane in zdravniškega nad-

berkulozo zavemo sušico ali jetiko. V mnogih drugih delih uničuje tuberkuloza še mnogo več žrtev. Zatoj borba proti tuberkulozi prevažen socialni problem in vsakdo ima dolžnost, da varuje sebe in druge proti napadu tega sovražnika človeštva.

Tuberkuloza je bolezen, ki jo povzročuje klica ali bakterija, neznanosko drobna rastlina v podobici palčice, ki se razrašča v človeškem telesu, in ki je znana pod imenom "bacil tuberkuloze". Ta klica je tako drobna, da bi se lahko tisočero njih postavilo na ost enega svinčnika. Klice navadno vlezajo v telo v rani mladosti. Utegnejo priti v telo skupaj z mlekom, okuženim od tuberkulozne krave. Ali pa so se prikradle, ko je kak jetičar nemirno zakašljajal, pljunil ali pa kihnil v prisotnosti otrok ali jih poljubil, ali pa se bolj pogostoma izvirajo od pljuincev, ki ležijo vsepovsod na cestnem tlaku in jarkih, in s katerimi otroci prihajajo v dotiko pri svojih igrah. Ne ni lažje, kot da se njihove roke dotaknejo posredno ali neposredno s posušeniimi pljuinci in se klice potem prenašajo od roke do ust.

Znanstvene preiskave dokazujejo, da večina odraslih oseb, zlasti onih, ki živijo v mestih, imajo klice tuberkuloze v svojem telesu za časa, ko dorastejo. To pa ne pomenja, da imajo tuberkulozo. Oni imajo, čemur zdravniki pravijo "Tuberkulo" ali okuženje. To okuženje, kakor smo omenili, navadno nastane v ranih otroških letih. Lahko leži znotraj naš v spečem stanju leto dni, pet let, deset let ali vse življenje.

Kaj pa povzroča razvoj tuberkuloze? Kaj spreminja to razmeroma neškodljivo tuberkulozo ali okuženje v nevarno, smrtno bolezen? Okoliščina, da se telesni stroj nahaja v slabem stanju vsled prevelikega pritiska in napora. Vzrok tega slabega stanja more biti težko delo brez zadostnega odmora, podhranjenost, pomanjkanje primernih hrane, razuzdano življenje, druge bolezni, kot influenca, pljučnica, osepnice, ali pa slabe življenjske razmere doma ali pri delu, pomanjkanje vadbe, pogrešne osebne navade. Dejerski gre za nekoliko tucatov vzrokov, ki vplivajo na način našega življenja in ki izvirajo od nas samih ali pa od okolice, kjer živimo.

Problem borbe proti tuberkulozi ima zato dvojno obliko: prvič, da se prprečuje okuženje in drugič, da se oskrbujejo oni, ki imajo to lezen.

Vsakdo lahko prispeva v velikem obsegu k preprečevanju okuženja. Na primer, vsakdo lahko preneha pljuvati v javnih lokalih. Nikdo ni primoran pljuvati. Zenske ne pljuvajo. Čemu naj bi možski? To je samo zla navada. Čisto, zdravo mleko ali pasteurizirani mleko je drug način za preprečitev okuženja.

Kar se tiče oskrbe bolnikov, prva izmed vseh potreb je pravočasna preiskava telesa v ranem razvoju bolezni. Vsakdo je sebi in družbi dolžan, da sodeluje z zdravstvenimi činitelji, kot so zdravniki, bolničarke, tuberkulozna društva in druge organizacije, ki jim je svrha odkrivati tuberkulozo čim prej mogoče. Čim se je odkrila bolezen, sledi zdravljenje. Bolnik se lahko zdravi doma ali pa v bolnišnici. Kjerkoli naj se zdravi, naj zdravilo obstaja iz določenega programa odmora, svežega zraka, dobre hrane in zdravniškega nad-

Tri generacije otrok se bile uspešno vzrejene s to čudovito hrano za otroke

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK

S tem Euponom dobite zastonj navodila v maternem jeziku kako hraniti in skrbeti zase in otroka. Izrežite ga in pošljite z imenom in naslovom, The BORDEN COMPANY, Borden Bldg., New York.

gleda. Ako se tuberkuloza začne zdraviti pravočasno, je ozdravljiva.

Borba proti tuberkulozi bo priporočena, ko se bo vsako posameznico zavedal svoje socialne dolžnosti in odgovornosti. Vsakdo je dolžan znati in podučiti druge o značaju in načinu razširjanja tuberkuloze.

OSTRI TON PARIŠKEGA ČASOPISJA

Ton francoskih časopisov je vedno otrežši, čim bolj napreduje preiskava proti Ricciottiju Garibaldi. Celo Italiji naklonjeni "Echo de Paris" piše, da Francija nima zaloge italijanskega izvoznega blaga "atentatorjev".

Vendar noče franc. des časopise kljub mpozim olkritjem osebno napadati Mussolinija. Tem bolj jasno pišejo levičarski časopisi: "Quotidien" piše: "Sedaj, ko smo zasačili Mussolinija ravno pri njegovem delu, moramo glasno in jasno reči: Mussolini igra v Evropi vlogo agenta provokatorja. "Petit Journal" zavzema izredno ostro stališče proti novim italijanskim izrednim naredbam. Treba je počakati ali je ta teror znamenje moči ali šibkosti. "Ere Nouvelle" pravi: "Vsak svobodni človek mora zaničevati tega Cezarja pustne noči, Matteotijeve morile, povzročevalca svobode, tega barbarja, ki je z gorjacio zavzel Rim, tega pustoloveca brez vere in zakona. O novih izjemnih odredbah pa pravi "Ere Nouvelle". Še nikoli se ni izlegla kaka taka gorostasnost niti v možganih najbolj blaznih diktatorjev."

Ameriški dolarji so v Evropi jako dobrodošli. Pravi, da je velika razlika med Ameriko in Evropo. Kljub temu je pa opaziti že vsaj v enem oziru, med Evropo in Ameriko veliko podobnost. Ameriški dolarji so namreč tudi v Ameriki jako dobrodošli. Neki zdravnik pravi, da je Nemčija slabotna in da potrebuje prohibicijo. Ameriški narod je dobrohoten narod in rad pomaga. Nemčiji bi z vsejem posodili del svoje prohibicije. Ali pa kar vso prohibicijo. In bi je nikdar ne terjali nazaj. Človeku se prileže, ako je v četrtek praznik kot je bil ta teden. Tak teden je popolnoma izpremenjen in predrugačen. V sredo jutraj je bila sredo, popoldne pa sobota V četrtek je vladalo nedeljsko razpoloženje. V petek je dopoldne je bil ponedeljek, popoldne pa petek. Danes je pa zopet sobota. Neki socialistični poslanec je rekel v angleški poslanski zbornici lady Astor, naj drži jezik za zobmi. Zahteve nekaterih socialistov so jako pretirane. Dotični socialistični poslanec je pa zahteval nekaj nemogočega. Kot vidim, so rojakinje s pridom prečitale ženitbeno ponudbo mojega prijatelja. Vsak dan se oglašajo. Tukaj je zopet en odgovor iz Chicago, Ill.: Dragi Zgaga: Zadnji teden sem v tvoji koloni čitala ženitbeno ponudbo. Precej zahteva tvoj prijatelj od svoje bodoče ženske, toda prmejdunaj, zdi se mi, da imam jaz vse tiste lastnosti. Edinole lase imam prstrižene. Povrhtega imam pa še dva uda več kot jih imajo ponavadi ženske. Sem namreč malo krofasta in puklasta. S spoštovanjem M. K.

Peter Zgaga

Ameriška zunanja politika je pač politika. Če gre za olje ali za baker, se v Washingtonu za Mehiko zanimajo.

Če gre za gumij, se zanimajo za Guatemalo in Nicaraguo. Če se pojavijo denarno vprašanje, je vse zanimanje osredotočeno v Francijo in druge države, ki so dolžne Ameriki.

Pojavil se je zdravnik, ki pravi: Stiri ure spanja na dan človeku popolnoma zadostuje. Sam ne vem, kaj misli s tem. Ako bi ljudje ponoči spali kot se spodobi, bi jim ne bilo treba ponednevi niti štiri ure spati.

Človek, ki se hoče ubraniti nalezljivim boleznim, mora vpoštovati dejstvo, da je voda najboljšje zdravilo. Voda pa mora biti prekuhana. Zatem sterilizirana.

In nato? — bo mogoče kateri vprašal. Na to je pa kozarec dobrega vina najboljšje zdravilo. Življenje moškega se deli v dva dela: pred poroko in po poroki. Nato je pa nekdo pripomnil: — Da, v dva dela: suh in poln žep.

Nekatere ženske so od zlodja. Včas ti katero tako zasoli, da ne veš, kje imaš glavo. Parček je sedel v restavraciji, godba je igrala, jedi in pijače je bilo v izobilju. On, postaren možak — je kar zares same sreče. — ona, mlado, dobro profrigrano dekletce, se je pa doigočasila.

Ali ni tukaj krásno in nebesko! — je vzklikal on ves navdušen ter ji gladi rok. Ona mu je pa samozavestno rekla: — Seveda je zate krásno in nebesko, ker sem jaz poleg tebe. Meni je pa presneto žalostno in dolgočasno, ker si ti poleg mene.

Ameriški dolarji so v Evropi jako dobrodošli. Pravi, da je velika razlika med Ameriko in Evropo. Kljub temu je pa opaziti že vsaj v enem oziru, med Evropo in Ameriko veliko podobnost. Ameriški dolarji so namreč tudi v Ameriki jako dobrodošli.

Neki zdravnik pravi, da je Nemčija slabotna in da potrebuje prohibicijo. Ameriški narod je dobrohoten narod in rad pomaga. Nemčiji bi z vsejem posodili del svoje prohibicije. Ali pa kar vso prohibicijo. In bi je nikdar ne terjali nazaj.

Človeku se prileže, ako je v četrtek praznik kot je bil ta teden. Tak teden je popolnoma izpremenjen in predrugačen. V sredo jutraj je bila sredo, popoldne pa sobota V četrtek je vladalo nedeljsko razpoloženje. V petek je dopoldne je bil ponedeljek, popoldne pa petek. Danes je pa zopet sobota.

Neki socialistični poslanec je rekel v angleški poslanski zbornici lady Astor, naj drži jezik za zobmi. Zahteve nekaterih socialistov so jako pretirane. Dotični socialistični poslanec je pa zahteval nekaj nemogočega.

Kot vidim, so rojakinje s pridom prečitale ženitbeno ponudbo mojega prijatelja. Vsak dan se oglašajo. Tukaj je zopet en odgovor iz Chicago, Ill.: Dragi Zgaga: Zadnji teden sem v tvoji koloni čitala ženitbeno ponudbo. Precej zahteva tvoj prijatelj od svoje bodoče ženske, toda prmejdunaj, zdi se mi, da imam jaz vse tiste lastnosti. Edinole lase imam prstrižene. Povrhtega imam pa še dva uda več kot jih imajo ponavadi ženske. Sem namreč malo krofasta in puklasta. S spoštovanjem M. K.

Priprave za Božič tukaj odlašate lahko do zadnjega dne, dočim morate odposlati darila svojcem v stari kraj sedaj, ako želite, da jih prejmejo za Božič.

Kot vsako leto, naletite kasnejša nakazila brez dvoma tudi letos na ovire v obliki velike zaposlenosti poštinih uradov.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Naloge čehoslovaške politike.

Ni bolj resnične, a obenem bolj žalostne konstatacije za naš narod, da nimamo v dobi gradnje države nobenega voditelja velikega formata, temveč samo ljudi, ki poznajo le eno skrb, kako priboriti svoji stranki čim večjo moč. Zato slišimo od njih vedno le propagandne besede za svoje stranko in zato tudi enkrat na leto ne slišimo besed, ki bi veljale za ves narod in ki bi klicale k skupnemu delu. Duševno krizo voditeljev preživljamo in zato je v večni krizi vsa naša notranja politika.

V neprimerno bolj srečnem položaju so Čehoslovaki. Oni imajo svojega voditelja velikega formata, oni imajo voditelja, ki ima pred očmi samo državo in stranko in oni imajo voditelja, ki ne skopari s svojimi izkušnjami, temveč vedno pove svoje mnenje, kadar je treba. In ker nismo v stanju, da bi mogli navajati poslane našega jugoslovanskega narodnega voditelja, naj izpolne to vrsto tudi Masarykov odgovor na četite čehoslovaškega parlamenta ob priliki čehoslovaškega narodnega praznika.

Med drugim je dejal Masaryk: "Konsolidacija države napreduje tako počasi, ker tudi tu vedno imamo svoje gene. In če se včasih, po kaže v politični javnosti gotova pripravnost, potem skoči na tudi tu najti svetlo točko. Že star politik je dejal, da ljudem pri malo stvari, če eden drugega pri delu sune, kadar služijo zlatu..."

Ne bom našteval, kaj je bilo vse doseženo v zadnjem letu, toda svoje zadovoljstvo moram izraziti, da so se naši nemški prijatelji odločili s sodelovanju. Toda tudi to pridobitve ne precejajmo, vidim pa v tem dober predpogoj za nadaljnje zblizanje. Naslednja demokracija republika pa je omogočena. Absolutistična Avstrija je mogla izigravati en narod proti drugemu, v republiki in v demokraciji pa je to nemogoče. Načelo politične svobode in državljanske enakosti pomeni praktično sodelovanje za isti gospodarski, socialni in politični cilj. Nato pravi Masaryk, da je nastop Nemčije v vlado, ki se je že zgodil v času francosko nemškega zblizanja, dokaz, kako je napredovalo zblizanje med narodi.

Jaz nisem za časa vojne tudi trinitet dvomil, da se bo nemški narod od svojega poraza opomogel. Videl sem v tem porazu vzgojo k demokraciji in zato sem vedno računati k okrepljeni demokraciji. Zato bomo z Nemčijo vedno v prijateljskih odnosih, pri tem pa ne bomo pozabili, da bodo našli zunanji prijatelji z nami tekmovali na vseh poljih kulturnega in nacionalnega udejstvovanja. Imamo vsi enako pravico in enako dolžnost za to. Prijateljstvo ne izključuje računov.

Toda ne samo zunanje, tudi notranjo politiko bomo pojmovali z evropskega in svetovnega stališča.

V Premyslidih, Karlu IV. in Juniju Podebraskem imamo za svojo politiko velike vzore. Nava-jam samo to, ker izhajajo iz dobe svobode. Premyslidi so ustanovili našo državo in nam dali primer kako jo treba braniti. Oče domovine (Karl IV.) nas je sijajno učil, kaj pomeni naobrazba tudi za politiko in v njegovi dobi se je začelo gibanje za naravni prepoved. Če vedno zahtevamo politično naobrazbo, ne mislim, s tem samo učenost in golo znanstvenost, temveč ravno naobrazbo. Razsvetlitev glave in srea obenem. Jurij je končno razumel, ko je zbral v vojnah in uporih izkušnje, da se pro-blem češke države ne da rešiti z vojevanjem, temveč da moramo stremiti za mirnim sožitjem z vsemi narodi Evrope.

Ne bom ponavljaj, kar sem že dostikrat rekel, da nam je tudi poznejša doba dala isti nauk: — Imamo isti nacionalni in državni problem, kakor ga je imel kralj iz naroda. Kolikor imam vpliva na vodstvo naše notranje in zunanje politike, skušam zavedno te tradicije naših preizkušenih voditeljev nadaljevati.

Smo na pravi poti — in po tej poti bomo šli nemoteno dalje.

NAPACNI CAREVIČ

Te dni se prične v Kijevu senzacionalen proces, katerega predgovodina dokazuje, kot se zdi, pravilnost izreka: — "Nil novi sub sole."

Glavni obtoženec je neki Petrenko, bivši vodja združne organizacije v selu Sošnikovu (kijevski gubernij); razven njega sedi na zatožni klopi večje število kmetov. Petrenko in tovariši so obtoženi monarhistične propagande in protirevolucionarnega rovarstva. Ta zločin so zagrešili obtoženci s tem, da so podpirali nekega mladega moža, ki se klati iz dalje časa po ukrajinskih vaseh ter se izdaja za sina zadnjega carja Nikolaja II.

"Carevič" sin, ki je pravzaprav glavni junak nove Dimitrijeve drame, je neznankovje skrit. Kljub intenzivnemu zasledovanju se s svojimi oblastim doslej še ni posrečilo, da bi ga dobile v pest. Zase ima zahvaliti "carevič" ne samo svoji izredni spretnosti in premetenosti, temveč v še večji meri dejstvu, da ima vsepovsodno upliven zaščitnike, ki ga spravijo vedno pravočasno na varno. Domneva se, da se skriva dozdnevni pretendent na ruski prestol pri kakem kmetu v kaki oddaljeni vasi ali pa v kakem samostanu. "Carevič" so namreč "razrili" in "spoznali" za sina Aleksandra II. v nekem samostanu. Ravnotično je bil slučaj pustolovca Griške Otrepejke, ki je bil agnoscirani v 16. stoletju kot najmlajši sin Ivana Groznega, in ki je imel nato dalje časa za norec ne samo svoje rojake, temveč deloma tudi inozemstvo, ki ga je podpiralo. Dimitri 20. stoletja se zove s pravim imenom Malahov ter je baje carevič, ki so ga umorili boljševiki res neverjetno podoben. Za njegovo identiteto pa priča neka dojlja, ki trdi, da je pokazala carevič skriti izhod iz carske palače ter mu omogočila s tem, da je pobegnil. (Tudi v tem oziru sta si legenda o Dimitriju in sedanji slučaj zelo slični.) Sicer pa zatrjuje tudi dve dvorni dami, da je Malahov identičen s sinom Aleksandra II., carevičem Aleksejem.

Malahov igra vlogo "careviča" že nad leto dni ter ima vedno več pristavev. Svojo kariero kot carevič je pričel v selu Sošnikov. Petrenko je sklical shod, na katerem je nastopil carevič kot govornik. Pred svojim govorom je pred zbrano množico dolgo časa pobožno molil. Prerokoval je kmetom, da pride v kratkem času do padea boljševiškega režima in obljubil jim je, da bo dober vladar, ki bo razdelil vso zemljo med kmete. Srečala je vzbudil s svojim govorom med kmeti veliko navdušenje. Končno je njegova popularnost tako narasla, da se je zdelo sovjetskimi oblastim umestno nastopiti energično zoper to monarhistično propagando. Kak efekt bo imel proces, če bo z njim konec legende o Alekseju ali pa se bo slava pseudo-careviča še povečala, bomo šele videli.

Delavci sprejeli razsodnika.

BOSTON, Mass., 25. novembra. Organizirani železničarji Bostona in Westchester polnične železnice, ki so prešli s stavko, potem ko so celo leto prosili upravitelja železnice za priznanje njih zahtev, so pristali v to, da predložijo svoj slučaj sodniku Pierce.

ČITANJE HIEROGLIFOV

Hieroglifi so sveta pisava starih Egipčanov. Vsaka črka je izražena potom podobe, na primer ležeči lev pomeni o, krog (solnce) pomeni r, ibis (egipčanski žerjav) pomeni t. To pisavo so pisali Egipčani pred šest tisoč leti, a so jo nato v teku časa popolnoma pozabili. Ohranila se je uklesana v svetišča, piramide in obeliske, a do začetka 19. veka je nihče ni znal čitati. Učenjaki so si s to pisavo zaman belili glavo. Izgledalo je brezupno, da bi jo sploh kdaj mogli čitati, kajti jezik starih Egipčanov je bil čisto neznan in ni imel nihče pojma, o čem pišejo ohranjeni spomeniki.

In vendar imamo danes ključ do skrivnosti in moremo čitati hieroglif. Razrešiti skrivnost se je posrečilo franoskemu učenjaku Champollionu. Rojen je bil leta 1790 v Figeacu v pokrajini Dauphine. Razrešil je skrivnost svete egipčanske pisave na podlagi znamenitega "kamna iz Rosetta", ki so ga našli leta 1789 v Egiptu ob priliki Napoleonovega pohoda. Na tem kamnu je uklesan sklep, ki so ga napravili egipčanski duhovniki na čast mlademu kralju Ptolomeju Epifanu. Napis na kamnu je v treh jezikih: zgoraj v hieroglifih, na sredini prevod v ljudski jezik, pisan v demotski pisavi, in spodaj grški prevod.

S tem je bila rešitev že mnogo olajšana. Angleški naravoslovec Thomas Young se je v svojih delih približal problemu, toda od končne rešitve ga je odvrčalo splošno mnenje, da hieroglifi niso črke, temveč simbolični znaki za besede.

Šele Champollion se je otresel tega domnevanja in sicer na podlagi enostavnega primerjanja: — hieroglifski del napisa iz Rosette je imel trikrat toliko znakov kot grških besed, torej je bilo nemogoče, da je vsak znak odgovarjal eni celi besedi. Na podlagi demotske pisave, ki jo je zna učenjak čitati, in grškega besedila je našel v hieroglifskem besedilu besedo, ki je značila ime kralja Ptolomeja. Na ta način je dobil hieroglifске črke p, t, o, l, m, i, s.

Precej časa ni vedel, ali je za del pravo ali ne. Slednjič je dobil prepis napisa na nekem obelisku, na katerem je bilo ime kraljice Kleopatre v grškem in hieroglifskem besedilu. V svoje velikansko veselje je našel, da je ime Kleopatre pisano tako, kakor ga je pričakoval. Tako je spoznal, da so črke p, o, l prave, naučil se je pa poleg tega štirih novih črk k, r, e, a in našel je tudi drugi znak za .

Še vedno pa si ni bil svet dalekosežnosti svojega odkritja. Misli, da je velja način pisave, ki ga je bil odkril, morda le za grško-rimska imena. Toda 14. septembra 1822 je dobil iz Egipta nove prepise hieroglifov z imeni starodavnih krajev Ramsesa in Tutmosisa, in šele sedaj je spoznal, da je v isti ni odkril veliko skrivnost hieroglifске pisave.

Prihitiel je k svojemu bratu v sobo in mu zaklical: — Stvar sem razrešil. — Potem se je onesveščen zgrudil. V seji francoske akademije znanosti dne 27. septembra 1822 je sporočil veliko novico, da je skrivnost hieroglifov dognana. Njegov trinitf je bil popoln.

FAŠISTIČNI GLAS O GARIBALDIJEVI AFERI

Rimski "Impero" obtožuje v uvodnem članku Zanibonija in trdi med ostalim, da je Zaniboni vzdrževal zveze z Garibaldijem in s centralo revolucionarnega odbora, ki je deloval v Parizu. "Impero" trdi dalje, da poseduje italijanska policijska dokumente o sodelovanju Zanibonija z Garibaldijem in da bodo pri Zanibojevem procesu vsi ti dokumenti objavljeni.

ABDEL KRIM DOBILA SINA

Kot poročajo pariški listi, se počuti Abdelkrim v prognanstvu na otoku Reunion prav dobro. Stanuje s svojo rodino v krásni hiši ter si krajša čas z vrtnimi deli in avtomobilskimi izleti. Na davno mu je rodila ena njegovih žen sina.

PROTFAŠISTOVSKA DEMONSTRACIJA NA DUNAJU

Preprečeno predavanje o fašizmu. Diplomatske posledice.

Dunaj, 7. novembra. Za soboto zvečer je bilo pod okriljem Kulturbunda doloceno v Industriehausu predavanje italijanskega poslanca Bodrera o "Filozofskih in historičnih pogojih fašizma" ter o "Zgradbi fašistovske države". Precej zgodaj se je nabralo v dvorani kakih 200 ljudi. Okrog 19.30 je bila v dvorani z galerijo skoraj polna. Prireditelji predavanja pa so bili nekam vznemirjeni, ker je občinstvo v nena- valno veliki meri poseglo po vstopnicah. Zato so tudi naprosili policijo, naj ima pred poslopjem za vsak slučaj pripravljen nekaj redarjev.

Ob 19.45 je stopil na oder dr. Kurt Friedberger in sporočil občinstvu, da mora profesor Bodrero zaradi sklicanja italijanskega parlamenta in ker je bil medtem imenovan za državnega podtajnika, nujno odpotovati v Rim. Zato bo predaval le o drugem delu, namreč o "Zgradbi fašistovske države".

Do tu je bilo vse kolikor toliko v redu. Ko pa je Bodrero stopil na govorniški oder, se je oglasilo v dvorani iploskanje. Profesor je bil dobre volje, ker se ni nadejal kaj v začetku tako toplega sprejema. Ni pa mogel takoj razumeti, zakaj tako dolgo in vedno močnejše ploskajo. Ploskanje kar ni hotelo biti konec. Nasprotno, vmes so se pojavljali celo klici, zvižgi in cepozdravljanje ali so vsaj včasih popetanje z nogami. S cepetanjem zdravljali študenti priljubljenega profesorja v predavalnici na univerzi. Toda tu, hm! Kmalu se je gospodu profesorju iz Italije posvetilo, da je to cepetanje in ploskanje drugače mišljeno. V sprednjih vrstah je sedelo nekaj fašistov, ki so skušali demonstrante, kajti za te je vendar šlo, in še socialno-demokratske povrh, ki znajo tako reči aranžirati, marveč one, ki so jih mogli doseči, iztisniti iz dvorane. Kralj je postal vedno večji in čuli so se lepi pozdravni klici predavatelju: "Dol z morilec delavev! Živio Matteotti!"

Tla so postala ravno prav vroča za pretep po vseh pravilih. Fašisti, ki jih je tudi že na Dunaju lepo številce, so se jeli zbirati okrog odra, da bi bilo gospodu predavatelju v slučaju potrebe takoj pri rokah. Zanimivo sceno si je s čudnimi občutki ogledal tudi italijanski poslanik na Dunaju, Auritti. Demonstracije so začeli potiskati naprej proti odru, dokler ni nastopila policija, ki je hitro izpraznila galerijo in prišla tudi v dvorani nekaj zelo vnetih nasprotnikov fašizma. Policija je sicer pridno nastopala, ali proti masi socialistov ni mogla ničesar opraviti, najmanj pa ji je mogla preprečiti, da si ne bi dajala duška v taktu: "Mat-te-ot-ti", vmes pa so intonirali socialistično himno, dokler ni nastal v predavalnici tak truš, da ni mogel več nihče nikogar razumeti. Eden prireditelj predavanja je hotel pozvati demonstrante k redu, pa so imeli hitro pri rokah izgovor: "Stran vas bodi kot Nemea, da se pajdašite s fašisti! Mislite na južno Tirolsko!" In v dvorani: "Živela Južna Tirolska! Dol z morilec kulture!"

Med voditelji demonstracije in prireditelji so začeli medtem pakirati. Končno so se sporazumeli, da predavanja ne bo in da naj se obe stranki istočasno umaknejo iz dvorane. Dr. Friedberger je stopil na oder in pojasnil reč občinstvu, ljudje pa so začeli peti internacionalo in pesem dela. Fašisti so sicer skušali postati ravnopravni s svojo "Gioyinezso", pa jih sploh ni bilo čuti. Končno se je dvorana le izpraznila.

Demonstrantje so potem korakali v spredu proti prometnemu uradu, kjer so policijo ubogali in se v skupinah razšli. Redarji so v dvorani prijeli nekaj preveč razgretih socialistov, pa so jih kmalu izpustili, ko so si zapisali na

ČLANEK 205.

Materna hrana.

Ženska, ki bo postala mati, mora imeti dobro, redilno in okusno hrano, kajti ona ne hrani sama sebe, pač pa tudi malo življenje, katerega upa vzgojiti. Lepi keksi ali sladčice nikdar ne napravljajo mleka ali moči. Potrebna je navadna, dobra kuhana hrana. Ne zauživajte prebogatih hrane. Tudi pečenih jedi ne jejte. Potrebno je, da dobiva bodoča mati dosti hrane, pomniti je pa treba, da se ne sme preveč najesti. Prebavni organi pri tem največ trpijo, česar posledica so razne bolezni.

Tekom nosečnosti in tekom dojenja je priporočljiva naslednja dijeta:

Juhe — vsakovrstne, toda ne preveč bogate.

Sveže ribe — kuhane ali dušene.

Jajca — eno ali dve na dan.

Kuhane zrnat jedi z mlekom ali smetano.

Meso enkrat na dan — jagnjetina, teletina, goveje meso, svinjsko meso, špeh in kokoš.

Kruh — ki pa mora biti star najmanj dva dni.

Navadni dezerti — ice cream ali custard.

Sadja — po poljubnosti, kuhano ali surovo.

Pijača — mleko, mleko s smetano in cocoa. Jako malo čaja ali kave. Pijte dosti vode, če mogoče dva kvarta na dan.

"Graham Gems".

- 1 čaša evapriranega mleka.
- 3 čaše graham moke.
- 1 mala žlica sladkorja.
- 3 male žlice masla.
- 4 male žlice baking powder.
- 1 mala žlica soli.
- 2 jajci.

Raztepite jajca, pridenite mleko in vodo, nakar pridenite ostalo. Prilijte raztopljeno maslo. Mešajte dolgo časa. Zlijte v ponev ter pecite v vroči peči dvajset minut.

Čitajte te članke vsak teden ter jih shranite za bodočo uporabo.

POZABLJIVI TURŠKI ZAKONODAJALCI

Po uvedbi novega turškega civilnega zakonika se je izkazalo sedaj, da so pozabili turški zakonodajalci pri nekem paragrafu na jako važno točko. V zakonu ni namreč nobene določbe glede sklepanja zakonov med Turki in inozemci. Na zadevno vprašanje je odgovoril justični minister Mahmut Essad-beg, da turški zakonik inozemcem ne prepoveduje sklepanja porok s Turki. V slučajih, da bi pa delali inozemski zakoni tozadevne težkoče, naj se obračajo stranke na turške prefekte, ki bodo stvar uredili. Vprašanje je že praktičnega pomena, ker sta se poročila dva inozemca s Turkinjama. Sklenitev zakona jima je bila dovoljena, vprašanje pa je, če je zakon pravno veljaven.

komisarjatu njihova imena zaradi kaljenja miru na javnem prostoru.

Medtem sta italijanski poslanik Auritti in jugoslovanski poslanik Milojević s člani italijanske kolonije nastojali na tem, da se predavanje vseeno vrši. Zato je izjavil zastopnik Kulturbunda, da je to proti dogovoru in da mora zategadelj ostopiti.

Professor Bodrero je končno le prišel do besede v krogu italijanske kolonije in je pred povabljenimi predaval o zgradbi fašistovske države. Takoj po predavanju je odpotoval v Italijo.

Napredek nemške avijatike.

Po Versajskem mirovnem dogovoru nima Nemčija pravice do bojnih aeroplanov, pač pa sme uporabljati in izdelovati aeroplane za potniško službo. Te svoje pravice se je Nemčija v največji meri poslužila in danes že prednjači v potniški zračni službi.

Danes ima Nemčija v zračni službi 380 letal, ki so vsa najmodernejša in nad vse solidne konstrukcije. Glavno podjetje za zračni promet je v Nemčiji Lufthansa, ki ima preko 200 letal, od katerih je 120 redno vsak dan v službi. Niti v eni drugi državi ni doseženo, da bi se letala tako dobro izkoristila. Zato ima Nemčija zračni promet tudi tako dobro organiziran, ko nobena druga država. Berlin ima redno vsakdanjo zračno zvezo s Parizom, Londonom, Stockholmom, Kopenhagom, Haagom in 2 krat na teden z Moskvom. Drugo leto pa se vpostavi tudi redna tedenska zveza Berlina s Tokijem in Pekingom in bo tako Nemčija imela najboljšo zvezo z Daljnim Vzhodom.

Še bolj pa ima Nemčija organizirano zračno službo doma. Zedanes je v Nemčiji organiziranih 28 zračnih prometnih prog, ki vežejo Berlin z vsem važnejšimi mesti Nemčije. Kako velik je v tem oziru uspeh Nemčije, se vidi iz tega, da imajo druge države komaj po 2 do 3 redne zračne črte. Pri tem pa so letalske nesreče v Nemčiji silno redke, ker so vsa letala brezhibno konstruirana in danes se vozi na nemških letalih najbolj sigurno.

Napredek nemške avijatike je tako velik, da ne more nobena država konkurirati z nemško avijatiko, dočim se Nemei pripravljajo, da se vzpostavi reden zračni promet tudi s Švico, Španijo, Italijo in čez Rusijo tudi v Perzijo.

Čeprav pa Nemčija nima bojnih aeroplanov, jih more v slučaju sil le vendar imeti takoj v zadostnem številu. Ker ne sme graditi Nemčija takih letal doma, je ustanovila Nemčija velike aeroplanske varne na Holandskem, v Švici in na Ruskem, v katere tovarne kontrola zaveznikov ne sega. Zlasti nemške tovarne v Rusiji, delajo marljivo in lepega dne se more zgoditi, da bodo imele Rusija in Nemčija največ bojnih aeroplanov.

Treba bi bilo končati članek o nemški avijatiki s paralelo o jugoslovanski avijatiki. Paralela pa je pregrana in si jo lahko prihranimo. Le eno bi povdarili. Če smo v vsakem oziru glede avijatike za Nemei, jo v enem oziru vendarle prekašamo, to je v aeroplanskih nesrečah. Toliko nesreč ko pri nas se relativno nikjer ne zgodi in menda bomo v tem oziru skoraj prednjačili tudi absolutno.

Italijanski dhovnik v Tolminu.

Na tolimsko gimnazijo ni učiteljše pride za kateheta Italijan Fran Spessot, župnik v Perteolah v Forlaniji.

Siromakovo zdravilo za slabotne živece, slabo prebavo

Isto hitro učinkuje. Živel morajo imeti žveplo, kri pa železo. To je kar ukori to zdravilo, Nuga-Tone — dajo železo v kri in žveplo živcem. Je to znanstveni graditelj živcev, krvi in telesa. Za slabo prebavo, zaprtje in napenjanje. Vzemite ga in preprečite se kako hitro vam bo pomagano. Gradi močne in umirjene živce, prinaša trdnost, poživljač spanec, daje dober tek, fino prebavo, redno izločevanje in mnogo navdušenja. Poskusite ga — nikesar nimate izgubiti.

Nuga-Tone je prijetno za vžgati: za \$1.00 dobite celo mesečno zalogo in morate vas zadovoljiti, ker sicer vas ne stane nič. Jemljite ga par dni in že niste popolnoma zadovoljni z učinki vrnite ostalo in dobili boste svoj denar nazaj. Izdelovalec Nuga-Tone zahteva od vseh trgovcev, da vrnejo odjemalcem denar, ako niso zadovoljni, ker oni vedo, kaj more to zdravilo storiti v takih slučajih. Priporočamo, jamčimo in na prodaj v vseh lekarnah in trgovinah z zdravili.

—adv.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE in BLAZNIKOVE PRATIKE

bodo dospele te dni iz domovine.

Cena štirim Vodnikovim knjigam je \$1.50.

Kakor hitro jih dobimo, bomo objavili v listu.

Najprej jih bomo poslali onim, ki so jih že naročili.

Blaznikova Pratika stane 25c.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČITE

Slovensko - Amerikanski Koledar

za leto 1927.

Letos ima jako bogato in zanimivo vsebino.

Razen poučnih člankov in povesti vsebuje besedilo nove "Priseljeniške postave."

STANE 50 CENTOV s poštnino vred.

Ker smo ga tiskali le omejeno število, naj ga vsak čimprej naroči, da ne bo brez njega.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

Santal Midy

hitro pomaga

TEŽKO ODVAJANJE

čiste za 60-65-70-80-90-100-110-120-130-140-150-160-170-180-190-200-210-220-230-240-250-260-270-280-290-300-310-320-330-340-350-360-370-380-390-400-410-420-430-440-450-460-470-480-490-500-510-520-530-540-550-560-570-580-590-600-610-620-630-640-650-660-670-680-690-700-710-720-730-740-750-760-770-780-790-800-810-820-830-840-850-860-870-880-890-900-910-920-930-940-950-960-970-980-990-1000-1010-1020-1030-1040-1050-1060-1070-1080-1090-1100-1110-1120-1130-1140-1150-1160-1170-1180-1190-1200-1210-1220-1230-1240-1250-1260-1270-1280-1290-1300-1310-1320-1330-1340-1350-1360-1370-1380-1390-1400-1410-1420-1430-1440-1450-1460-1470-1480-1490-1500-1510-1520-1530-1540-1550-1560-1570-1580-1590-1600-1610-1620-1630-1640-1650-1660-1670-1680-1690-1700-1710-1720-1730-1740-1750-1760-1770-1780-1790-1800-1810-1820-1830-1840-1850-1860-1870-1880-1890-1900-1910-1920-1930-1940-1950-1960-1970-1980-1990-2000-2010-2020-2030-2040-2050-2060-2070-2080-2090-2100-2110-2120-2130-2140-2150-2160-2170-2180-2190-2200-2210-2220-2230-2240-2250-2260-2270-2280-2290-2300-2310-2320-2330-2340-2350-2360-2370-2380-2390-2400-2410-2420-2430-2440-2450-2460-2470-2480-2490-2500-2510-2520-2530-2540-2550-2560-2570-2580-2590-2600-2610-2620-2630-2640-2650-2660-2670-2680-2690-2700-2710-2720-2730-2740-2750-2760-2770-2780-2790-2800-2810-2820-2830-2840-2850-2860-2870-2880-2890-2900-2910-2920-2930-2940-2950-2960-2970-2980-2990-3000-3010-3020-3030-3040-3050-3060-3070-3080-3090-3100-3110-3120-3130-3140-3150-3160-3170-3180-3190-3200-3210-3220-3230-3240-3250-3260-3270-3280-3290-3300-3310-3320-3330-3340-3350-3360-3370-3380-3390-3400-3410-3420-3430-3440-3450-3460-3470-3480-3490-3500-3510-3520-3530-3540-3550-3560-3570-3580-3590-3600-3610-3620-3630-3640-3650-3660-3670-3680-3690-3700-3710-3720-3730-3740-3750-3760-3770-3780-3790-3800-3810-3820-3830-3840-3850-3860-3870-3880-3890-3900-3910-3920-3930-3940-3950-3960-3970-3980-3990-4000-4

BELA NOČ.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

38

(Nadaljevanje.)

— To mislim tudi jaz, — je zašepetala Elizabeta. — Došlo je še eno sporočilo, — je nadaljeval Gudovič. — Stotnik Pašek je nabiral med moštvom garde ljudi za carinjo Aretiran je bil.

Peter je večkrat prikimal zadovoljno z glavo. — Prva ptička je sedla na limanice.

— To je vada za druge, — je ugovarjala Elizabeta.

Peter se je razjezil.

— Strahove vidiš, — je rekel, a milejšje je dostavil: — Pojdi spat, Elizabeta. Zbuditi te hočem z dobrim sporočilom.

Zrl je zanj, ko je zapustila dvorano s svojo nežno postavjo, s svojimi lepo oblikovanimi rameni, ki so kukala kot beli sneg iz njene rdeče, svilene obleke. Nato pa se je obrnil proti Gudoviču.

— No, — je rekel nevoljno, ko je videl stati svojega pribojnika s še vedno mrkim obrazom.

— Ali se vaše veličanstvo res ne boji nobenega izdajstva? — je vprašal Gudovič negotovo.

— Ne, moj dragi, — je odvrnil Peter popolnoma brezskrbno. — Kar se vrši, je vse domenično in dogovorjeno. Marškerada je, katero praznujemo. — Sedaj pa k važnejšim stvarim. Naslednji teden odpotujem. V Koenigsbergu pripravljajo pruski princ Ferdinand vse potrebno, da sijajno sprejme kralja Friderika in mene. Od tam grem k armadi. Najprvo pospravimo tukaj mizo in nato bomo pogurali Dance k vragu.

Zopet je nekdo potkal. Gudovič je odprl vrata. Neki služabnik je prijavil pruskega poslanika.

Poteze carja so se razjasnile, — najbrž ima zopet dobro novico od kralja. Na njegov migljaj je privedel Gudovič noter von Goltza.

— Kaj prinašate, prijatelj? — ga je vprašal car.

Goltz se je globoko priklonil z neprodinim obrazom.

— Kurir njegovega veličanstva, — je odvrnil spoštljivo, — je dospel danes ponoči iz Berlina.

— Izvrstno, — se je razveselil car. — Morda zame?

Goltz se je za trenutek obojavil nato pa je odvrnil tehtno: — Predvsem prosim najvišji gospod, da sme svetovati vašemu veličanstvu, naj se ne poda pred kronanjem k armadi.

Peter je presenečen stopil korak nazaj. Od njega je izšel predlog, da se sestane s Friderikom v Koenigsbergu, predno bi se pričela vojna v Dansko. Bila je njegova srečna želja, da se prvikrat v svojem življenju sestane z velikim vojskovodjem, s svojim idealom. In sedaj je dvignil kraj sam težkoče!

— Vaše veličanstvo naj pomisli, — je dostavil Goltz, — kako mučen je za mojega visokega gospoda svet, ki bo zavlekel ta razveljavljivi sestanek.

Peter ni mogel prikriti svojega razočaranja.

— Kralj ne pozna naših razmer, — je odvrnil razdraženo. Njegov glas pa je omahoval. Ali mu ni Munnich skoro dobesedno svetoval isto, takrat, ko se je vrnil iz Sibirije?

— Njegovo veličanstvo zre z jasnimi, izkušenimi očmi proti iztoku, — je odvrnil Goltz tako očitno resno, da se je Peter stresel.

— Tako skrivnostni, Goltz? — je vprašal, prvikrat resnično vznemirjen.

— Varujte se, carsko veličanstvo, Orlova, — je odvrnil Goltz. Gudovič je napravil brezupno kretnjo.

Peter je zamahnil z roko po zraku, kot da hoče s silo pregnati ta vedno ponavljajoči se, neumni sum.

— Odgovorite njegovemu veličanstvu, — je rekel razburjeno, — da zahteva moja čast najprvo zadoščenje glede Danske, predno si morem posaditi carsko krono na glavo. Vojna brez mene kot vojskovodje na čelu pa se mora zdeti kralju nesmiselna. Moj narod upa name, Bog me varuje, cerkev se je potuhnila in armada ... Prenehaj je za trenutek, a nato je bahavo nadaljeval: — Armada vriska, ker se sme boriti po sedem in trideset letih pod carjem. In končno Orlov. — Naglas se je zasmejal. — To je moje orodje, igrača v mojih rokah.

Goltz je molčal dolgo, trdovratno, ter imel zapičene oči na mešanico steklenic in čaš. Storil je sedaj za Petra vse, kar je mogel spraviti v soglasje z interesi svojega kralja. Ni prihitel zaman kot blazen v Peterhof, s poročili o dogodkih v Petrogradu. V teh par sekundah je stal molče pred Petrom, je izpustil carja, ga vrgel preko krova kot zastopnik Prusije ter se odločil za Katarino.

— Jaz sem izpolnil najvišje naročilo, — je odvrnil hladno, s popolnoma izpremenjenim obnašanjem. — Modremu razmisleku vaše veličanstva prepustim odločitev.

— Pri najboljši volji ne morem, — je odvrnil car ježno. — Sami veste, da oborožuje Danska s pomočjo Francije proti meni že iz preteklega leta, odkar je carinja Elizabeta resno zbolela. Slehnj dan, ko še čakam, koristi mojim nasprotnikom.

Zopet se je obojavil Goltz.

— Vaše veličanstvo, — je odvrnil, — se je enkrat izrazilo proti meni, da je volja Friderika za vse volje Boga.

Car je zmajal z glavo.

— Pogosto ravnamo proti volji božji.

— To se ponavadi kaznuje, — je odvrnil Goltz. Čakal je zaman na odgovor in umerno je dostavil: — Ali smem prositi vaše veličanstvo za milostni odpust? Imam še sporočilo za njeno veličanstvo, carinjo.

— Katarino? — je vprašal Peter presenečen.

— Njeno carsko veličanstvo, — je odvrnil Goltz, — mi je dalo naročilo, naj preskrbim prepis cerimonijskega ob priliki kronanja na pruskem dvoru. Danes je dospel cerimonijski s kurirjem.

Peter je molčal, zatopljen v misli.

— Tako? — je rekel nato, — kronanje? No, — prijel se je z obema rokama za senca, — torej na svidenje, Goltz. Vas bom že obvestil.

— Njeno veličanstvo, carinja, je od danes zjutraj v Petrogradu, — je rekel Gudovič.

Goltz je to že davno vedel in še več. Nobena kretnja pa ni tega izdala.

— Torej se bom odpeljal takoj v Petrograd, — je odvrnil. — Še enkrat je ošinil s pogledom carja, prusaškega carja, kateremu se je moral kralj Friderik toliko zahvaliti, na katerega je stavil tako velika upanja, ki pa je sedaj tako bedno odpoval. Zares, njegov kraljevski gospod je imel prav, ko mu je pisal: — Tako lahko se bo dal strmoglavit s prestola, kot se uspava trudno dete.

Globoko se je priklonil pred njim ter se poslovil od njega za vedno.

Peter je zrl dolgo za njim.

ŽNANI IGRALEC IN NJEGOVA DRUŽINA

Na sliki vidite znanega kinematografskega igralca Charlie Chaplina, njegovega sina, njegovo ženo in njegovo taščo.

— Kaj je bilo to? — je vprašal nato presenečeno.

— Svet kralja je pameten, — je odvrnil Gudovič poparjeno. — Peter je prišel hoditi gorindol.

— Ne, — je rekel nato odločno. — Mene mrazi. Napravi luč. Gudovič je potegnil zastore na stran. Blesteče je zasijalo jutranje solnce v dvorano.

Peter je stopil k oknu.

— Tukaj leži moje carstvo, — je rekel zamišljeno, v samogovoru, — stezajoče se daleč proti iztoku. Bomo videli. Kakih trideset ali štirideset let bom še iztekal svojo roko nad njim. In kaj bo potem moje življenje? In ti ali boš tedaj srečnejši kot si danes?

Naenkrat pa je skočil nazaj, tako močno so zažvenketale šipe. Preko zaliva je zadonelo gromenje topov.

— Kaj je to? — je vprašal car ter prebledel.

— Topovi, — je odvrnil Gudovič, ki se je sam prestrašil.

— Odkod?

— Vse kaže, da prihajajo iz Petrograda, — je odvrnil pribojnik.

Peter se je naslonil na mizico s kartami. — Čudno, — je mrmljal.

Zunaj je zadonel klic straže: — Stoj! Kdo tu?

— Kmet dviga pismo, — je sporočil Gudovič, ki je hitro stopil k oknu. Bil je isti kmet, katerega je prehitel pruski poslanik.

— Pogledaj, kaj hoče, — je ukazal car mučno.

Ko je odhitel Gudovič ven, je zadel na Elizabeto Romanovno. Zamenjala je obleko ter si uredila lase.

(Dalje prihodnje.)

P. M.

Zakonska sreča.

Od petih mojih prijateljev je zgolj eden videti srecen v zakonskem jarmu. Ondam sem ga posetil, da bi se malce porazgovorila o skupnih dijaških letih. Njegove plavalaske ni bilo doma. On pa je sedel ovit v volneno ruto in je imel steklenico ruma na mizi.

— "Kaj si sam, Pavle?" — "Ela je v kinu." — "Sama?" — "Ne vprašuj tako bedasto, dragi moj."

— "Ali ji zaupaš?"

— "Zaupnost je najboljša podlaga vsakemu dobremu zakonu."

— "Jaz sem mislil, da je to ljubezen." — "Tudi ljubezen." — Prižgal sem si Pavlovo havano in si nalil šilce ruma.

— "To je lepo, da mi hočeš delati družino," me pohvali potem.

— "Rad, ako boš odkritosrčen z menoj. Glej, od vseh najinih znancev si ti zadal najdalje poročeno."

— "Ali si zares zadovoljen v tem stanu? Kolikor vem in znam, si ti edini srecen."

— "Človek je zmeraj srecen, ako je spoznal resnobo zakona," se globokomudno odreže. — "Jaz si še po stari navadi vsak večer dajem račun o tem, kako sem se čez dan vedel napram sebi in drugim. Dnevnik pišem, dragi prijatelj. Ako poplej v dajših presledkih prebiraš svoje vrstice, šele natanko spoznaš, kakšen krst si prav za prav, in se potrudiš, da se iznebiš svojih hib in pogrškov. Tako se navadim sploštevati pravice in slabosti svojega bližnjega. Toliko nepristranosti mi menda prisojaš, da sem dočista pravičen. V svojem sedemletnem zakonu sem ugotovil, da imam na svojem rovašu več prestopkov nego moja žena."

— "Kako to?" — "Pavel se je abotno namuzal. Vidi, prijateljček, da Ela tudi piše dnevnik. Slučajno sem ji prišel na sled, ko sem bil pred petimi leti nekaj ljubosumen in sem — lahko mi rečeš podle — si dal napraviti poseben ključ od njenega predala. Odtlej sem vedno na višku. Ela je prestopila kakor otroče, vse izblebela in — Bože mili — kaj je že imenitnega doživela! Saj se že izpoveduje, če ji kak moški sploh samo ugaia. V štirih letih se je to enkrat primerilo. Mene ljubi. Kaj me tako trapasto gledaš? Vsak dan čitam. In pri tej priliki zvem tudi njene željice. Lahko si misliš,

ima me za pravega čarovnika, če se ji zopet kedaj uresniči skrita želja, ki je jaz niti slutiti ne motil, da bi se malce porazgovorila o skupnih dijaških letih. Njegove plavalaske ni bilo doma. On pa je sedel ovit v volneno ruto in je imel steklenico ruma na mizi.

— "Kaj si sam, Pavle?" — "Ela je v kinu." — "Sama?" — "Ne vprašuj tako bedasto, dragi moj."

— "Ali ji zaupaš?"

— "Zaupnost je najboljša podlaga vsakemu dobremu zakonu."

— "Jaz sem mislil, da je to ljubezen." — "Tudi ljubezen." — Prižgal sem si Pavlovo havano in si nalil šilce ruma.

— "To je lepo, da mi hočeš delati družino," me pohvali potem.

— "Rad, ako boš odkritosrčen z menoj. Glej, od vseh najinih znancev si ti zadal najdalje poročeno."

— "Ali si zares zadovoljen v tem stanu? Kolikor vem in znam, si ti edini srecen."

— "Človek je zmeraj srecen, ako je spoznal resnobo zakona," se globokomudno odreže. — "Jaz si še po stari navadi vsak večer dajem račun o tem, kako sem se čez dan vedel napram sebi in drugim. Dnevnik pišem, dragi prijatelj. Ako poplej v dajših presledkih prebiraš svoje vrstice, šele natanko spoznaš, kakšen krst si prav za prav, in se potrudiš, da se iznebiš svojih hib in pogrškov. Tako se navadim sploštevati pravice in slabosti svojega bližnjega. Toliko nepristranosti mi menda prisojaš, da sem dočista pravičen. V svojem sedemletnem zakonu sem ugotovil, da imam na svojem rovašu več prestopkov nego moja žena."

— "Kako to?" — "Pavel se je abotno namuzal. Vidi, prijateljček, da Ela tudi piše dnevnik. Slučajno sem ji prišel na sled, ko sem bil pred petimi leti nekaj ljubosumen in sem — lahko mi rečeš podle — si dal napraviti poseben ključ od njenega predala. Odtlej sem vedno na višku. Ela je prestopila kakor otroče, vse izblebela in — Bože mili — kaj je že imenitnega doživela! Saj se že izpoveduje, če ji kak moški sploh samo ugaia. V štirih letih se je to enkrat primerilo. Mene ljubi. Kaj me tako trapasto gledaš? Vsak dan čitam. In pri tej priliki zvem tudi njene željice. Lahko si misliš,

BODIMO POPUSTLJIVI!

Vemo, da je dobro urejena hrana poglavitni pogoj, ako hočemo biti zdravi. Toda Zahvalni dan pride samo enkrat na leto. To je pravi ameriški praznik. Prvi Zahvalni dan so obhajali

očetje pilgrini v Plymouthu leta 1621. Prav lahko se je moglo preveč najesti takega dne, todi Trinerjevo grenko vino bo popravilo takoj škodo. Poskusite Trinerjevo grenko vino in čudili se boste, kako ste sploh mogli biti kdaj brez njega. Ena steklenica \$1.25; vzorčne steklenice pošilja proti plačilu 15 centov Joseph Triner Company 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Triner's Cold Tablets (30 centov v vsaki boljši lekarni) so zdaj v sezoni.

—Adv't.

REFORMA KOLEDARJA

Pred dvema letoma je Društvo narodov določilo posebno komisijo, ki naj preštudira reformo koledarja, da jo potem predloži Društvu v pretnes. Ta komisija je te dni zaključila anketo in sestavila niz predlogov.

V tej komisiji komisiji so bili zastopani razen članov Društva narodov papeška stolica, carigarijski patrijarh in anglikanska cerkev.

Tekom dveh let proučevanja koledarskega problema je dobila komisija nad 180 načrtov za reformo, od njih 33 iz Francije, 27 iz Zedinjenih držav, 24 iz Nemčije, a iz Anglije samo 5.

V splošnem se more reči, da anketa ni rodila pravega uspeha, čeprav je imela časa celi dve leti. Zakaj iz njenega poročila je razvidno, da sama ni vedela prav, za kateri načrt naj se odloči.

Kakor znano, izvirata poglavitne hibe današnjega koledarja iz dejstev, da so meseci med seboj različno dolgi in pa, da določni tedenski dnevi diferirajo v posameznih mesecih in letih. Prva hiba je celo tolikšna, da jo številne banke skušajo obiti pri računanju obresti s tem, da uporabljajo fikтивен koledar dvanajstih mesecev po trideset dni.

Med mnogimi predloženimi sistemi, ki skušajo več ali manj radikalno odstraniti obstoječe hibe v današnjem koledarju, je komisija povzlarila posebno dva reformna osnutka. Po prvem naj bi se leto razdelilo v štiri med seboj popolnoma enake trimestre, kojih vsak bi sestojal iz dveh mesecev po 30 dni in enega po 31 dni. 365, oziroma v prestopnem letu tudi 366, dan bi ostala brez datuma in bi oba dneva veljala kot praznika. Ta dneva naj bi se ostavila koncem leta ali pa koncem prvega polletja.

Po drugem sistemu naj bi bilo leto razdeljeno na 13 mesecev po 28 dni (4 tedne) plus en dan brez datuma. Dobrota tega načrta je, da bi bil iste dneve v mesecih in letih vedno isti tedenski dan. N. pr. če bi bil 7. aprila 1927. četrtek, bi bil takisto četrtek 7. januarja, februarja, decembra itd. leta 1927., 1928., 1950. itd. Nasprotno pa ima ta načrt hibo, da se ne da deliti v četrletja in polletja.

Skratka, komisija se torej še ni definitivno odločila in se je zaenkrat omejila zgolj na poročilo, ki ga stavlja v pretnes celokupni interesirani javnosti. V eni stvari pa smo ipak na čistem. Komisija namreč zahteva v soglasju s cerkvenimi oblastmi, da mora biti v slehernem reformnem načrtu, ki naj ima izgleda, da bo sprejet. Velika noč je določena na nedeljo, ki sledi drugi aprilski soboti.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Kretanje parnikov - Shipping News

1. decembra: Mauretania, Cherbourg; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
2. decembra: De Grasse, Havre; Westphalia, Hamburg; Luetzow, Bremen.
3. decembra: Pres. Wilson, Trst.
4. decembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.
5. decembra: Carmania, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
6. decembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
7. decembra: Majestic, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
8. decembra: Berengaria, Cherbourg; La Savote, Havre; President Harding, Cherbourg, Bremen.
9. decembra: Rochambeau, Havre.
10. decembra: Paris, Havre; Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.

29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
30. decembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
1. januarja: Majestic, Cherbourg.
2. januarja: Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Bremen, Cherbourg, Bremen.
3. januarja: Martha Washington, Trst.
4. januarja: Homerie, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
5. januarja: Pres. Wilson, Trst.
6. januarja: Rochambeau, Havre; Thuringia, Hamburg.
7. januarja: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

SAMO 6 DNI PREKO

Pariz 4. dec. — 27. decembra. FRANCE 8. jan. — 29. jan. HAVRE — PARISO PRISTANIŠČE

Kabine tretjega razreda z umivalniki in toaletno vodo za 2, 4, ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pišča.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agente.

Poslal ženo in otroke zopet domov.

Neka mlada Poljakinja z desetimi otroci je odpotovala večer nazaj v Evropo s parnikom Berengaria. Ona je žena premogarja Seigyla iz Landsford, Pa. in celo družino je poslal mož nazaj v Evropo, kjer bo ostala, dokler ne bodo otroci dosti veliki, da služijo sami v Ameriki svoj kruh.

ŽID — DIVIZIJSKI GENERAL V FRANCJI

Kot poročajo iz Pariza je bil imenovan kabinetni šef v francoskem vojnem ministrstvu, brigadni general Carence za divizijskega generala. Carence je Žid.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvarih. Vseled naše dolgoletne izkušnje vam mi zmoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvostanske brzooparne.

Tudi nedržavljan samorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotoivanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posleec osebno, bodisi v najbližnji naselniški urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotoivanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuštenih v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem "čarše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa samorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvsamete kak korak, pišite nam.

FRANK SAKSER
STATE BANK
22 CORTLANDT ST. NEW YORK

V IN IZ JUGOSLAVIJE

PREKO HAMBURGA
RESOLUTE, RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
HAMBURG

Naši parniki na tri vlake
CLEVELAND, WESTPHALIA
THURINGIA

EVROPSKA POTOVANJA
POD OSEBNIM VODSTVOM

\$198.—
Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ
v modernem 3. razredu.
(Vojni davek posebej.)

TEDENSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

Hamburg - American Line
United American Lines, Inc.
General Agents
28 BROADWAY — NEW YORK

Za boleznin in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tvorilna znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

ONIM, KI HOČEJO POSTATI DRŽAVLJANI.

Foreign Language Information Service v New Yorku je izdala priročnik knjžico, ki je namenjena onim, kateri žele postati ameriški državljani. Knjžica je pisana v lahko razumljivi angleščini ter vsebuje nakratko vse podatke o državljanstvu. Stane 25 centov. V zalogi jo ima knjigarna Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City.

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vnetregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEŽAVAH.